

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ
„БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО
ПО ПЪТИЩАТА“

НА ПЪТЯ ЖИВОТЪТ Е С ПРЕДИМСТВО!

НАД 60% ОТ ВСИЧКИ ПЪТНОТРАНСПОРТНИ ПРОИЗШЕСТВИЯ СЪС ЗАГИНАЛИ И РАНЕНИ
НАСТЪПВАТ НА ТЕРИТОРИЯТА НА НАСЕЛЕНИТЕ МЕСТА.
ДЕЦАТА И ВЪЗРАСТНИТЕ ХОРА СА НАЙ-УЯЗВИМАТА ГРУПА ПЕШЕХОДЦИ.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ
БЕЗОПАСНОСТ НА ДЪРЖАНИТЕ ПЪТИЩА

СЪВЕТИ КЪМ РОДИТЕЛИ ЗА ВЪЗПИТАВАНЕ НА БЕЗОПАСНО ПОВЕДЕНИЕ НА ПЪТЯ

ВЪВРАСТОВА ГРУПА
12-15
години

САМОСТОЯТЕЛНО ПРАКТИКУВАНЕ

УВЕРЕТЕ СЕ, ЧЕ ДЕТЕТО ПРАВИЛО ПРЕМИНАВА НА ПЕШЕХОДНА ПЪТКА: СПРИ, ПОГЛЕДНИ, СЛУШАЙ И ПОМИСЛИ.

НАПОМНЯЙТЕ ЗА СЪОБРАЗЯВАНЕ С ПЪТНИТЕ ЗНАЦИ И СВЕТОФАРНАТА УРЕДБА.

ОБСЪЖДАЙТЕ РАЗШИРИВАНЕТО НА МАРШРУТИТЕ ЗА САМОСТОЯТЕЛНО ПРИДВИЖВАНЕ.

ПОДСЕЩАЙТЕ ЗА ПРАВИЛАТА ЗА БЕЗОПАСНО САМОСТОЯТЕЛНО ПОЛЗВАНЕ НА ОБЩЕСТВЕН ТРАНСПОРТ.

УВЕРЕТЕ СЕ, ЧЕ ИГРАТА Е БЕЗОПАСНА И В ЗАЩИТИ ЗОНИ.

ПРОВЕРЯВАЙТЕ ДАЛИ ПРИ УПРАВЛЕНИЕ НА ВЕЛОСИПЕД СЕ ПОЛЗВАТ ПРЕДПАЗНИТЕ СРЕДСТВА.

РИСКЪТ: ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ

Детските обезопасителни системи намаляват риска от смърт с поне 60%, особено за деца под 4 години.

Носенето на предпазна каска може да намали риска от смърт с 42%, а от тежки травми - със 70%. Поставянето на обезопасителен колан намалява риска от наранявания и смъртни случаи сред пътниците на предните седалки с 45-50%, а сред тези на задните - с 25-75%.

С увеличаване на средната скорост нарастват рисът от пътен инцидент и тежестта от него. Пешеходец, ударен от автомобил, който се движи със скорост 65 км/ч, е изложен на над 4 пъти по-голяма опасност от смърт, отколкото, ако скоростта е 50 км/ч. За всеки 1% увеличение на средната скорост рисът от фатален изход се увеличава с 4%.

Използването на телефон по време на управление на МПС увеличава риска от пътен инцидент 4 пъти, като изпращането на текстови съобщения - около 23 пъти. Докато ползва телефон, времето за реакция на водача е 50% по-дълго, отколкото, ако концентрацията му не е нарушена.

Управлението на МПС с концентрация на алкохол в кръвта значително увеличава вероятността от настъпване на инцидент.

Пешеходците, велосипедистите и водачите на моторизирани дву- и триколесни превозни средства, и техните пътници са най-увязимите участници в движението.

НЯКОИ ПОГРЕШНИ РАЗБИРАНИЯ

„Възрастните ми казват, че трябва да пресичам на безопасни места, но те самите на го правят. Защо тогава аз да го правя?“

„Съучениците ми играха между колите - знаех, че е опасно, но не исках да изглеждам страхлив и затова се присъединих към тях.“

„Преди участвах в много дейности по БДП в училище. Сега съм вече голям и нямам да се занимавам с тези неща.“

„Всички така правят. Никой не си слага колан на задната седалка и няма пострадали от това.“

„Татко каза, че за рождения ми ден ще ми купи електрическа тротинетка за големи, нищо, че съм на 11.“

„Знам, че пресякох на червено, но закъснявах за училище и много бързах. Беше важно да не закъсня за час. Все пак имах класно.“

„На пътя е пълно с некадърни шофьори. Агресията е най-добра форма на защита от тях.“

„Тридесет години карах по този начин, нямам тепървра да се променя само защото такива били правилата.“

„Каквото има да става, ще стане. Така или иначе нищо не може да се направи.“

„Ти си още малък и ще ме слушаш, не ме гледай мен какво правя.“

„А пък Иван кара колелото си без каска и техните му дават.“

СЪВЕТИ КЪМ РОДИТЕЛИ

ЗА ВЪЗПИТАВАНЕ НА БЕЗОПАСНО ПОВЕДЕНИЕ НА ПЪТЯ

ВЪЗРАСТОВА ГРУПА
16-18
години

САМОСТОЯТЕЛНО ПРАКТИКУВАНЕ

НАПОМНЯЙТЕ ЗА
БЕЗОПАСНОСТТА ПРИ
ПРИДВИЖВАНЕ КАТО
ПЕШЕХОДЦИ, ПЪТНИЦИ
И ВОДАЧИ.

СЛЕДЕТЕ ЗА БЕЗОПАСНО
ПРАКТИКУВАНЕ НА СПОРТ НА
ОТКРITO В ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ,
КАКТО И УПРАВЛЕНИЕ НА
ВЕLOSИПЕД И Е.А. ТРОТИНЕТКА.

ОБЪРНЯТЕ ВНИМАНИЕ
ЗА ОТГОВОРНОСТТА НА
МЛАДЕЖИТЕ КАТО
НОВИ ВОДАЧИ.

АКЦЕНТИРАЙТЕ НА РИСКОВЕТЕ
ОТ ИМПУЛЬСИВНО ПОВЕДЕНИЕ,
ВИСОКА СКОРОСТ, АЛКОХОЛ,
РАЗСЕЙВАНЕ И ВЛИЯНИЕ
ОТ ВРЪСТНИЦИ.

ОБЪРНЯТЕ ВНИМАНИЕ НА
БЕЗОПАСНОСТТА ПО ВРЕМЕ
НА АБИТУРИЕНТСКИ БАЛОВЕ
И ДРУГИ ПРАЗНЕНИСТВА.

ПОВАРЯЙТЕ КОЛКО Е
ВАЖНО ДА СМЕ ВИДИМИ
НА ПЪТЯ ЧРЕЗ ЯРКИ ДРЕХИ
И СВЕТЛООТРАЗИТЕЛНИ
ЕЛЕМЕНТИ.

РИСКЪТ: ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ

Детските обезопасителни системи намаляват риска от смърт с поне 60%, особено за деца под 4 години.

Носенето на предпазна каска може да намали риска от смърт с 42%, а от тежки травми - със 70%.
Поставянето на обезопасителен колан намалява риска от наранявания и смъртни случаи сред пътниците на предните седалки с 45-50%, а сред тези на задните - с 25-75%.

С увеличаване на средната скорост нарастват рисъкът от пътен инцидент и тежестта от него. Пешеходец, ударен от автомобил, който се движи със скорост 65 км/ч, е изложен на над 4 пъти по-голяма опасност от смърт, отколкото, ако скоростта е 50 км/ч. За всеки 1% увеличение на средната скорост рисъкът от фатален изход се увеличава с 4%.

Използването на телефон по време на управление на МПС увеличава риска от пътен инцидент 4 пъти, като изпращането на текстови съобщения - около 23 пъти. Докато ползва телефон, времето за реакция на водача е 50% по-дълго, отколкото, ако концентрацията му не е нарушена.

Управлението на МПС с концентрация на алкохол в кръвта значително увеличава вероятността от настъпване на инцидент.

Пешеходците, велосипедистите и водачите на моторизирани дву- и триколесни превозни средства, и техните пътници са най-увязимите участници в движението.

НЯКОИ ПОГРЕШНИ РАЗБИРАНИЯ

„Възрастните ми казват, че трябва да пресичам на безопасни места, но те самите на го правят. Защо тогава аз да го правя?“

„Съучениците ми играеха между колите - знаех, че е опасно, но не исках да изглеждам страхлив и затова се присъединих към тях.“

„Преди участвах в много Активности по БДП в училище. Сега съм вече голям и нямам да се занимавам с тези неща.“

„Всички така правят. Никой не си слага колан на задната седалка и няма пострадали от това.“

„Татко каза, че за рождения ми ден ще ми купи електрическа тротинетка за големи, нищо, че съм на 11.“

„Знам, че пресякоха на червено, но закъснявах за училище и много бързах. Беше важно да не закъсняя за час. Все пак имах класно.“

„На път е пълно с некадърни шофьори. Агресията е най-добрата форма на защита от тях.“

„Тридесет години карах по този начин, нямам тепърва да се променя само защото такива били правилата.“

„Каквото има да става, ще стане. Така или иначе нико не може да се направи.“

„Ти си още малък и ще ме слушаш, не ме гледай мен какво правя.“

„А пък Иван кара колелото си без каска и техните му дават.“

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ
„БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО
ПО ПЪТИЩАТА“

**НА ПЪТЯ
ЖИВОТЪТ Е С
ПРЕДИМСТВО!**

**НЯМА БЕЗОПАСНО КОЛИЧЕСТВО
АЛКОХОЛ ЗАД ВОЛАНА!**

ОКОЛО 25% ОТ ВСИЧКИ ПЪТНОТРАНСПОРТНИ ПРОИЗШЕСТВИЯ В ЕВРОПА СА СВЪРЗАНИ С УПОТРЕБА НА АЛКОХОЛ.
ЗА ШОФЬОР, УПОТРЕБИЛ АЛКОХОЛ, ИМА 17 ПЪТИ ПО-ГОЛЯМ РИСК ОТ УЧАСТИЕ ВЪВ ФАТАЛЕН
СБЛЪСЪК НА ПЪТЯ, ОТКОЛКОТО ЗА ТРЕЗВЕН ШОФЬОР.

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА На пътя животът е с предимство!

Колко питиета е безопасно да изпия, когато съм с колата?

Един мит се разпространява в общественото пространство в България – твърдението, че е „безопасно да изпия една бира или чаша вино, когато съм с колата“. Това обаче е категорично погрешно. Няма безопасно количество алкохол, когато сме зад волана.

Това, че е възможно след няколко питиета да се чувствате трезви и можете да поддържате нормален разговор с приятелите си не означава, че можете да шофирате безопасно.

Защо алкохолът има такъв ефект?

Алкохолът въздейства като депресант на централната нервна система, като засяга всички органи и системи на тялото. Влияе на мозъка, правейки го по-бавен и по-малко способен да се концентрира, и неспособен да определя адекватно заобикалящата го среда. Тъй като алкохолът пречи на съзнанието да функционира пълноценно, дори едно питие може да повлияе на способностите за шофиране и правилната преценка на ситуацията.

ЗАМИСЛЕТЕ СЕ: Дори 2 секунди забава в реакцията може да е разликата дали ще спрете навреме пред внезапно изскочило на пътя дете или не.

ВАЖНО!

Управлението на МПС **след употреба на наркотични вещества** е престъпление!

Органите на МВР разполагат с технически средства, с които установяват дали водач е използвал наркотични вещества, преди да седне зад волана. Ако това бъде установено при проверка на пътя, лицето веднага ще бъде задържано и подведено под отговорност по Наказателния кодекс, независимо дали в него са намерени наркотични вещества или не.

Колко скоро започва ефектът на алкохола?

След като влезе в кръвта Ви, отнема само 10 минути, докато алкохолът започне да влияе върху поведението Ви.

Никой не е твърде опитен, твърде възрастен или твърде умен, за да избегне ефектите на алкохола, когато е зад волана.

Какво може да помогне за намаляване на концентрацията на алкохол в кръвта ми?

Единственото лекарство срещу алкохола е времето, което позволява на тялото Ви да го разгради. Черният дроб разгражда приблизително едно стандартно питие на час, но това не означава, че за 4 напитки ще са нужни 4 часа, защото всяко следващо питие въздейства върху организма с натрупване.

Стресът и физическата умора, съчетани с употребата на алкохол, също водят до по-бързо опиянение и забавени реакции. Всеки организъм, разбира се, е различен, а по-голямото количество приет алкохол означава и повече време за преработването му. В много случаи при приемане на голямо количество алкохол, дори на следващата сутрин, може да имате съдържание в кръвта над допустимите норми.

Не вярвайте на митове!

ЗАБЛУДА: Мога да изтрезнея по-бързо с физически упражнения и други хитрини.

РЕАЛНОСТ: Физически упражнения, пиеене на кафе, вземане на студен душ, повръщане, свеж въздух, храна и други неща могат да Ви накарат да се чувствате по-бодри, но няма да намалят концентрацията на алкохол в кръвта Ви. Единственото лекарство за изтрезняване е времето!

ЗАБЛУДА: Законът разрешава да изпия една бира, когато съм с колата.

РЕАЛНОСТ: Алкохолът е несъвместим с шофирането. Законът предвижда толеранс от 0,5 на хиляда, но ако искате да бъдете отговорни към себе си и останалите участници в движението, не се опитвайте да изчислите на какво количество алкохол съответства това, а просто не пийте, когато Ви предстои да шофирате.

Знаете ли, че...?

За шофьор, употребил алкохол, има 17 пъти по-голям рисков от участие във фатален сблъсък на пътя, отколкото за трезвен шофьор. Алкохолът води до повишаване на скоростта: статистиката показва, че скоростта на шофьор с над 0,5 промила в кръвта при причиняване на катастрофа е 2,7 пъти по-голяма от тази при трезвите шофьори.

Предвидени наказания по Закона за движение по пътищата

Деяние	Наказание/ Принудителна мярка
Управление на моторно превозно средство с концентрация на алкохол в кръвта над 0,5 до 0,8 на хиляда вкл.	-Лишаване от право да управлява МПС за срок от 6 месеца; -Прекратяване на регистрацията на пътно превозно средство на собственик; -Глоба 500 лв.
Управление на моторно превозно средство с концентрация на алкохол в кръвта над 0,8 до 1,2 на хиляда вкл.	-Лишаване от право да управлява МПС за срок от 12 месеца; -Прекратяване на регистрацията на пътно превозно средство на собственик; -Глоба 1 000 лв.
При повторно нарушение при управление на МПС с концентрация на алкохол в кръвта	-Лишаване от право да управлява МПС за срок от 1 до 3 години; -Прекратяване на регистрацията на пътно превозно средство на собственик; -Глоба от 1 000 до 2 000 лв.
При отказ от извършване на проверка за установяване наличие на алкохол в кръвта	-Лишаване от право да управлява МПС за срок от 2 години; -Прекратяване на регистрацията на пътно превозно средство на собственик; -Глоба 2 000 лв.

Шофирането със съдържание на алкохол в кръвта над 1,2 на хиляда е престъпление!

Предвидени наказания по Наказателния кодекс

Деяние	Наказание
Управление на моторно превозно средство с концентрация на алкохол в кръвта над 1,2 на хиляда, установено по надлежния ред	Лишаване от свобода от 1 до 3 години и глоба от 200 до 1 000 лева
Управление на моторно превозно средство с концентрация на алкохол в кръвта над 0,5 на хиляда, установено по надлежния ред, след като е осъден с влязла в сила присъда за предходното деяние	Лишаване от свобода от 1 до 5 години и глоба от 500 до 1 500 лева
Ако в пияно състояние при управление на моторно превозно средство се допусне причиняване на тежка или средна телесна повреда	Лишаване от свобода от 1 до 6 години , а при особено тежки случаи от 2 до 10 години
Ако в пияно състояние при управление на моторно превозно средство се допусне причиняване на смърт , както и на смърт на едно или повече лица и телесна повреда на едно или повече лица	Лишаване от свобода от 3 до 15 години , а при особено тежки случаи от 5 до 20 години

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ
БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА

Пази семейството си на пътя!

Колко време би отделил за своя живот?

Прекарваме средно по 4 часа пред телевизора на ден, повече от 2 часа взирайки се в мобилния ни телефон, над 1 час в пътуване от и до работното ни място.

Поставянето на колана отнема 7 секунди.

Отдели време, за да имаш време!

Факти:

- ✓ Ако ползвате колана, **Вие сте в 3 пъти по-малка опасност** да загинете при катастрофа или да получите наранявания при такава.
- ✓ Пътниците са най-заинтересовани да поставят коланите, защото животът им е **застрашен повече от този на шофьора**.
- ✓ При член удар със скорост от 90 км/ч **тялото на водача придобива тежест 1,5 тона и продължава движението си напред със сила 20 пъти по-голяма от земното притегляне**. При удар коланите намаляват 25 пъти отрицателното ускорение на човешкото тяло.
- ✓ Предпазният колан помага не само при катастрофа, но и при рязко аварийно спиране, като **предотвратява леки и средни телесни наранявания**.

Готов ли си за падане от 5-ия етаж?

Заблуда:

Ако се държа здраво, при сблъсък няма да пострадам.

Реалност: Това е възможно, само ако скоростта на автомобила не надвишава 15 км/ч. Колко често шофираш или се возиш с такава скорост?

При член сблъсък с автомобил, движещ се с 40 км/ч, пътник без колан ще бъде изстрелян напред със сила 12 пъти по-голяма от собственото му тегло, което се равнява на падане от 5-ия етаж.

Заблуда:

Ако колата се преобърне, ще съм вързан и няма да мога да изляза от нея.

Реалност: При преобръщане пътници без колани излитат от автомобила и често биват премазвани от търкалящата се кола. Дори със скорост от 100 км/ч и преобръщане на автомобила, коланите предпазват от сериозни травми и спасяват живот.

Не вярвайте на митове!

Заблуда:

Няма смисъл от използване на предпазни колани на задните седалки, защото пътниците са защитени от предните седалки.

Реалност: Дори при рязко спиране, дете, което седи на задната седалка, излита и се бълска в предното стъкло или арматурното табло.

При силен сблъсък човек с нормално тегло може също да бъде премазан или изхвърлен от автомобила при преобръщане. Коланите на задните седалки също спасяват човешки живот!

Заблуда:

Коланът ме притеснява и тогава шофирам по-лошо.

Реалност: Доказано е, че само след седмица редовно слагане на колана човек не само престава да го усеща, но и започва да се чувства дискомфортно, когато не е поставен. Въпрос на навик.

Заблуда:

В такси и автобус не е задължително да поставям колан.

Реалност: Задължително е да поставяме колан във всяко превозно средство. За съжаление инцидент е възможно да се случи навсякъде – в служебна кола, в такси, в междуградски автобус. Винаги поставяйте колана, независимо за колко кратко или при колко опитен шофьор се возите. Това може да спаси Вашия живот при инцидент!

Знайте още че:

Санкциите за шофиране без колан са глоба от 50 лв. и отнемане на шест контролни точки.

Застрахователят може да намали размера на обезщетение за телесни увреждания, ако не сте ползвал колан.

#сложниколана

ДЪРЖАВНА АГЕНЦИЯ
БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА

ГОТОВ ЛИ СИ ЗА ЗИМАТА?

КАРАЙТЕ С
ПОВИШЕНО
ВНИМАНИЕ

Голям риск
с падане на
температурите е образуването на
черен лед – невидимият лед
прави асфалта много хълзгав.

ЗАЩО
ЗИМНИ ГУМИ?

БЕЗОПАСНОСТ,
КОНТРОЛ,
УСТОЙЧИВОСТ НА ПЪТЯ

ЗНАЕТЕ ЛИ, ЧЕ ... ?

След 3-тата година гумата се променя,
губейки здравина и сцепление.
Провери кога е произведена:

49 23

първите 2 цифри
показват седмицата,
а вторите 2 - годината
на производство.

Гумите се съхраняват на прохладно място без слънчева светлина.

Зимата налягането
в гумите **намалява**
и трябва да се провери.

Зимната гума
работи оптимално
под 8 градуса.

ЗАЩО

ЗИМНА ТЕЧНОСТ
ЗА ЧИСТАЧКИ?

ЯСНА ВИДИМОСТ
ЗА БЕЗОПАСНО
ПЪТУВАНЕ

Смени течността, преди
да паднат температурите
под 0 градуса, за да
спестиш от ремонт на
слукано казанче за
течност.

НЕ изливай гореща вода
или течност върху предното
стъкло, за да го размразиш.
Внезапната промяна на
температурата може да напука
и дори да счупи предното
стъкло.

Перата на
чистачките трябва
да се проверяват
редовно.

За добра видимост
фаровете трябва да са
регулирани на
правилната височина.

Течен парафин върху
гумените уплътнения
на вратите и багажника
- помага да не
замръзнат и
без проблемно да се
отворят.

Висок заряд,
защото при -10
градуса акумулаторът
разполага с 65% от
капацитета си,
а при -20 градуса
- с едва 50%.

**КАКВО
ОЩЕ ЗА ЗИМАТА?**